

Riktlinjer för medelsförvaltning i Burlövs kommun – "Finanspolicy"

Antagna av kommunfullmäktige 2019-09-16, § 60

1. Inledning

Finanspolicyn utgör riktlinjer för medelsförvaltningen enligt 11 kap. 3 § samt riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser enligt 11 kap. 4 § kommunallagen (2017:725).

Tidigare antagna föreskrifter om medelförvaltning eller andra områden som behandlas i dessa riktlinjer har upphävts genom kommunfullmäktiges antagande.

Utfästelser rörande borgensåtaganden, upplåning, utlåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge nu gällande åtaganden kvarstår.

1.1 Omfattning

Finanspolicyn omfattar finansverksamheten i Burlövs kommun. Den innehåller finansiella riktlinjer som fastställs genom beslut i kommunfullmäktige och omfattar ansvar, organisation, styrning och rapportering.

Finanspolicyn ska i tillämpliga delar även gälla för medlen i de stiftelser kommunen förvaltar samt kommunens helägda dotterbolag.

Med finansieringsverksamhet avses hantering av upplåning, finansiering, risker, utlåning, borgen, likviditetsförvaltning, förvaltning av särskilt avsatta medel (pensionsmedel och medel för trafikverksavtal), förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder med mera.

1.2 Syfte och målsättning

Finanspolicyn ska vara ett regelverk som hjälper och säkerställer att de personer, inom och utanför kommunen, som arbetar med den finansiella verksamheten uppfyller kommunallagens krav i 8 kap. avseende medelsförvaltning.

Finansverksamheten ska bedrivas på ett betryggande sätt och i enlighet med på området gällande lagstiftning samt EU-rättsliga principer. Verksamheten ska kännetecknas av god riskkontroll och medverka till god ekonomisk hushållning genom att:

- säkra kommunens betalningsförmåga och trygga tillgången på kapital på kort och lång sikt
- långsiktigt eftersträva bästa möjliga finansnetto och samtidigt minimera räntekostnaderna i skuldförvaltningen
- förvalta kommunens medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses
- inom kommunkoncernen bedriva finansförvaltning på ett betryggande sätt med god riskkontroll och med icke spekulativa inslag
- inom kommunkoncernen utnyttja stordriftsfördelar och effektivisera finansiering, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster, samt att i medelsförvaltningen iaktta etisk hänsyn

1.5 Giltighet och uppdatering

Denna finanspolicy är fastställd av Burlövs kommuns kommunfullmäktige och gäller tillsvidare. Finanspolicyn ska omprövas så snart det finns skäl för det och det är kommunstyrelsen som ska göra en bedömning av behovet att uppdatera policyn.

2. Samordning, organisation och ansvarsfördelning

2.1 Finansiell samordning

All upplåning, utlåning, likviditetshantering och kortfristiga placeringar i kommunkoncernen bör samordnas.

Samordningen mellan kommunen och dess bolag regleras genom ägardirektiv, finanspolicy för kommunen, bolagets enskilda finanspolicy samt ekonomiavdelningens utarbetade rutiner för samordning.

Den finansiella samordningen ska vara ömsesidigt förmånlig för kommunen och dess bolag. Ingen part ska subventioneras av annan part. Finansieringsvillkoren ska motsvara respektive verksamhets kreditvärdighet och ske enligt marknadsmässiga principer.

Ansvaret för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedan

2.2 Kommunfullmäktige

Fullmäktige ansvarar för att:

- anta riktlinjer för medelsförvaltningen (finanspolicy)
- besluta om finansiella mål och finansiering av verksamheten
- besluta om avsättning av medel för förvaltning enligt särskilda föreskrifter (pensionsmedel och medel för Trafikverksavtalet)
- besluta om lånevolym i samband med årsbudget eller tilläggsbudget
- besluta om en ram för utlåning och borgen för helägda bolag samt principer för borgensavgifter
- besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning
- besluta om kommunens utlåning till och borgen för delägda bolag och kommunförbund

2.3 Kommunstyrelsen

Styrelsen ansvarar för att:

- kommunens tillgångar och skulder förvaltas i enlighet med denna policy
- följa den finansiella utvecklingen och vid behov framlägga fullmäktige förslag till ändringar i finanspolicyn
- fastställa delegationsordning, attestordning, och andra föreskrifter för de finansiella besluten
- besluta om anlitande av externa förvaltare
- besluta om upplåning, placering av kommunens likvida medel, borgen och leasing enligt fullmäktiges föreskrifter
- följa upp och utvärdera finansförvaltningen

2.4 Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens ordförande ansvarar för att:

- om situationen kräver, fatta sådana beslut som innebär överträdelser mot denna finanspolicy om syftet är att minska kommunens finansiella risk.¹

2.5 Ekonomichefen

Ekonomichefen ansvarar för att:

- kommunens finansförvaltning sköts på ett effektivt sätt och inom de ramar som lagar och förordningar samt denna finanspolicy och övriga kommunala beslut anger
- rutiner för samordning av kommunkoncernens finansieringsverksamhet finns
- besluta, inom ramen för kommunstyrelsens delegation och denna finanspolicy, om placering av kommunens medel, upplåning, utlåning, borgen, leasing, externa förvaltningsuppdrag samt förvaltning av organisationers medel
- analysera utfall av förvaltningen samt följa upp innehav i värdepappersfonder för bedömning om att de följer dessa riktlinjer
- företräda kommunen gentemot externa parter
- initiera och utarbeta förslag till uppdateringar av finanspolicyn
- återrapportera till kommunstyrelsen
- vid plötsliga, oväntade marknadshändelser ta initiativ till placeringsförändringar som, efter samråd med kommunstyrelsens ordförande, får innebära överskridande av angivna limiter
- besluta om omsättning i fonderna i syfte att uppnå budgeterad avkastning
- besluta om villkor vid utlåning till VA SYD
- besluta om villkor vid internleasing
- besluta om storlek på borgensavgiften för lån för Burlövs Bostäder AB där kommunen ingår borgen
- se till att nödvändiga instruktioner finns upprättade för respektive medarbetare inom ekonomiavdelningen
- upptagande av lån och konvertering av lån sker enligt beslut i kommunfullmäktige
- teckna leasingavtal
- tillse att kommunens låneportfölj förvaltas på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt med hänsyn tagen till risker
- tillse att placeringar (betalning, omflyttning) och upplåning för kommunen verkställs och vid behov att låneverksamheten inom kommunkoncernen samordnas
- tillse att kontroller sker av att placeringsbeslut är i överensstämmelse med dessa föreskrifter och andra beslut
- tillse att räkenskapsmaterial som uppstår för finansverksamheten bokförs och arkiveras

2.6 Nämnderna

Nämnderna ansvarar för att:

- tillhandahålla den information som behövs för att kommunstyrelsens förvaltning ska kunna bedriva en effektiv finansiell samordning inom kommunen i enlighet med denna finanspolicy²

---

¹ Avvikelser mot dessa föreskrifter eller andra beslut ska snarast rapporteras till kommunfullmäktige.

² Rapporteringen från nämnderna ska ske kvartalsvis.

2.7 Skärfläcken och dess dotterbolag

Styrelsen i Skärfläcken AB ansvarar för att:

- finanspolicy för bolaget och respektive dotterbolag fastställs inom ramen för kommunens beslutade finanspolicy
- respektive bolag tillhandahåller den information till Burlövs kommun som behövs för att en effektiv finansiell samordning i enlighet med denna finanspolicy kan ske inom kommunkoncernen³

3. Riskhantering

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att inga åtgärder vidtas för att minimera eller parera risker. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till ett rationellt hanterande av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera risker.

3.1 Valutarisk

Valutarisk avser värdeförändringar av en valuta i förhållande till andra valutor.

Kommunkoncernen ska inte ta några valutarisker varken vid likvidplacering eller vid upplåning. Endast svensk valuta får förekomma.

Detta gäller inte de medel som avsatts för pensionsändamål. Placeringar i utländsk valuta i den delportföljen valutasäkras normalt inte.

3.2 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Finansieringsrisk uppstår också om kommunens upp- och utlåning inte sker med matchade villkor för kapitalbindning.

Målet är att uppnå en låg finansieringskostnad med bästa möjliga finansnetto. Kommunen ska också sträva efter att uppnå och säkerställa betalningsförmågan på såväl kort som lång sikt.

För att begränsa finansieringsrisken gäller följande riktlinjer om kommunen har en nettoskuld (krediter minus likvida tillgångar) som överstiger 100 mnkr:

- Genomsnittlig kapitalbindning ska vara 2–4 år.
- Maximalt 40 % av kapitalet får förfalla inom 1 år.
- Maximalt tillåten löptid för ett enskilt lån är 10 år.

3.3 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt.

För upplåning beror risken främst på räntebindningstid. För att begränsa ränterisken bör räntebindningstiden för olika lån/derivat spridas över tid.

Dessa begränsas genom begränsningar i bindningstid.

---

³ Rapporteringen från helägt bolag ska ske i samband med del- och helårsbokslut.

3.4 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär.

För att begränsa motpartsrisken ska vid externa finansiella transaktioner motparter väljas med hög kreditvärdighet och för att sprida riskerna ska flera motparter väljas. Oaktat detta kan hela lånestocken upplånas av Kommuninvest i Sverige AB. Bakgrunden till detta är dels den solidariska borgen som ger medlemmarna insyn i verksamheten, dels att Kommuninvest i sin tur har krav på riskspridning i sin upplåningsverksamhet som minimerar motpartsrisken.

Vid placeringar i räntepapper ska även risken begränsas genom fastställda ratinglimiter.

3.5 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning.

Likviditetsriskerna begränsas genom likviditetsplanering och val av placeringsformer/värdepapper som vid varje tidpunkt kan disponeras/säljas inom det tidsintervall som erfordras. Löptiden på placerade medel ska anpassas till framtida behov av betalningsmedel på kort och medellång sikt i enlighet med likviditetsplanen.

3.5 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker.

Derivatinstrument får endast användas till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valutaexponeringar.

All användning av derivatinstrument förutsätter att kommunstyrelsens förvaltning har god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker och har administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.

Innan ett derivatinstrument används för första gången ska kommunstyrelsen godkänna instrumentet.

Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid genomföras och dokumenteras före affärsavslut.

3.6 Administrativ risk

Med administrativa risker avses risken för störningar inom de administrativa rutinerna. Det kan gälla personal, datasystem med mera. Dessa störningar kan uppträda dels hos den externa motparten, dels i den egna organisationen.

För att begränsa den administrativa risken hos den externa motparten krävs:

- kvalitetskontroll i samband med upphandlingen och avtalstecknandet
- fortlöpande kontroller under avtalstiden

För att begränsa den administrativa risken i den egna organisationen krävs:

- en klar organisationsstruktur med tydliga roller och befogenheter i enlighet med denna finanspolicy

- en god intern kontroll och revision

4. Rapportering och uppföljning

Rapporter ska upprättas med syfte dels att utgöra underlag för planering och beslut, dels att vara ett styr- och kontrollmedel över hur väl verksamheten följer de finansiella riktlinjerna.

Rapporteringen ska innehålla de basfakta för upp- och utlåning, likviditetshantering samt placeringar som visar att finansverksamheten bedrivs inom de ramar för risktagande som är specificerade i de finansiella riktlinjerna.

Rapporteringen ska göras på en aggregerad nivå och innefatta all upplåning, utlåning samt borgen i kommunen. Dock ska rapportering för upplåning och utlåning först ske då låneportföljen samt utlåningen överstiger 100 mnkr.

Rapportering till kommunstyrelsen sker i samband med delårs- och årsredovisning enligt de rapportrutiner som finns.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen. Rapporten ska innehålla vidtagen åtgärd eller förslag till åtgärd.

4.1 Uppgifter vid rapportering

Innehåll	Mottagare	Frekvens
Placeringar: <ul style="list-style-type: none"> • Marknadsvärde • Insatta respektive uttagna medel under månaden 	KS	Kvartal
Likviditetens storlek	KS	Kvartal
Extern lånevolym: <ul style="list-style-type: none"> • Kommunkoncernens externa lånevolym fördelat på kommunen och bolagen • Fastställda borgensavgifter sedan föregående rapport 	KS	Delårsbokslut
Borgen: <p>Engagemangrapport fördelat per låntagare</p>	KS	Årsbokslut
Kommunens låneportfölj: <ul style="list-style-type: none"> • Lånevolym • Ränte- och kapitalbindning • Genomsnittsränta • Fördelning kreditgivare • Fördelning motparter derivat • Marknadsvärde utstående derivat • Räntekostnadsprognos 	KS	Delårsbokslut

4.2 Avvikelser

I vissa speciella fall kan avvikelser från policyn förekomma, till exempel vad avser räntebindnings- och kapitalbindningsnivåer där utestående lånestockar förflyttas mellan tidsintervall som en följd av att förfalldagar kommer närmare i tiden⁴. Sådana eventuella avvikelser ska framgå i den löpande rapporteringen till kommunstyrelsen.

5. Upplåning, finansiering

Med upplåning avses alla former av finansiering inklusive finansiell leasing och kreditlöften.

All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av kommunfullmäktige beslutade ramar.

5.1 Riktlinjer för upplåning

När lånebehov uppstår ska följande beaktas:

1. Arbetet med upplåning ska ske med god framförhållning.
2. Innan upplåning sker ska alltid finansiering med egna medel övervägas.
3. Upplåning ska uppfylla kraven på en låg finansieringsrisk, hög kvalitet på lånedokumentation och en enkel administration.
4. Kommunen ska eftersträva en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur och långivare.
5. Upplåning, vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunen, ska inte förekomma.
6. Godkända motparter vid tecknande av kreditlöften är nordisk bank med rating om minst A- (S&P) eller A3 (Moody's) eller annan motpart med rating om minst AA- (S&P) eller Aa3 (Moody's).

5.2 Upplåningsformer och motparter

5.2.1 Tillåtna upplåningsformer

- Upplåning får ske genom banklån från svensk bank eller utländsk bank med etablerad verksamhet i Sverige.
- Upplåning får ske genom tecknande av skuldebrev med annan finansiell institution eller placrare.
- Upplåning får ske genom utgivande av obligation eller annat löpande skuldebrev⁵.

Utöver den av fullmäktige beslutade lånevolymen kan kommunstyrelsen besluta om kortfristig upplåning för att tillgodose tillfälliga likviditetsbehov. Detta kan ske genom:

- krediter i löpande räkning (checkräkningskredit)
- kortfristiga lån (upp till 1 år)

5.2.2 Tillåtna motparter

- Svenska staten, svenska och utländska banker eller svenska finansinstitut/försäkringsbolag
- Kommuninvest i Sverige AB
- Europeiska Investeringsbanken
- Kommunägda bolag

---

⁴ Avser exempelvis när ett treårigt lån som ett år senare är tvåårigt och därmed träffas av andra limiter.

⁵ Fullmäktige ska besluta särskilt om publika låneprogram såsom certifikatsprogram och obligationsprogram.

Finansiering mot annan motpart kan ske efter beslut i kommunfullmäktige.

5.3 Leasing

Med leasing avses här främst finansiell leasing, det vill säga avtal där de fördelar och risker som förknippas med ägande av objektet i allt väsentligt överförs från leasinggivare till leasingtagare.⁶

Leasing eller annan avbetalningsfinansiering vid köp av inventarier bör endast ske i undantagsfall och där särskilda skäl föreligger, till exempel beträffande personbilar.

5.3.1 Riktlinjer för leasing

När leasing föreslås ska följande beaktas:

- Finansiell leasing ska jämföras med upplåning och all finansiell leasing i kommunen ska beslutas av kommunstyrelsen.
- Leasing beträffande personbilar och andra fordon ska alltid ske enligt särskilda riktlinjer.⁷
- Införskaffning av inventarier som förvaltningarna vill finansiera via leasing ska alltid prövas mot kommunens system för internleasing.⁸

6. Utlåning och borgen

Kommunen ska ha en restriktiv inställning till utlåning och borgen. Borgen tecknas endast för företag som helt eller delvis ägs av kommunen⁹.

Följande ska beaktas vid utlåning och borgen:

1. Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade utlånings- och borgensramar.
2. Kommunstyrelsens förvaltning ska lämna ett skriftligt utlåtande i varje enskilt fall innehållande en kreditbedömning¹⁰.
3. All utlåning, kreditlöften och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas.
4. Kommunfullmäktige beslutar i varje enskilt fall om kommunen ska gå i borgen för annan juridisk persons upplåning.
5. Om borgen tecknas för andra organisationer ska det ske under fastställd tid med årlig avtrappning av åtagandet.
6. Borgensåtagandet ska fastställas vid varje enskilt tillfälle och en marknadsmässig borgensavgift ska tas ut.
7. För borgen åt Burlövs Bostäder AB samt Sydvatten AB ska kommunfullmäktige besluta om en borgensram inom vilken kommunstyrelsen kan teckna borgen.¹¹

---

⁶ Se Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation 13.1.

⁷ Särskilda beslut gäller för leasing av fordon. Se kommunens riktlinjer för budgetering, uppföljning och redovisning av investeringar.

⁸ Särskilda regler för detta framgår av anvisning i ekonomihandboken.

⁹ Borgensåtaganden som tecknats innan denna policy träder i kraft fortlöper enligt kommunfullmäktiges tidigare beslut.

¹⁰ I bedömningen ska framgå syftet med borgen/utlåning, återbetalningsförmåga samt i förekommande fall säkerheternas värde.

¹¹ Kommunstyrelsen har delegerat till ekonomichefen att besluta om borgensavgiftens storlek åt Burlövs Bostäder AB i varje enskilt lån där kommunen ingår borgen.

8. För finansiering av kommunalförbundet VA SYD:s verksamhet svarar kommunen i enlighet med § 12.2 i förbundsordningen¹².

7. Likviditetsförvaltning

7.1 Likviditetsplanering

Syftet med likviditetsplaneringen är att samordna kapitalströmmarna i kommunen samt maximera räntenettet. Likviditetshanteringen ska utformas så att kommunens betalningsberedskap är god.

Kommunens likviditetsplanering ska ligga till grund för:

- en bedömning av betalningsberedskapen på kort (<12 mån) och lång sikt (1–3 år)
- beslut om upplåning och placering av likvida medel
- betalningsmedel för hantering av löpande betalningar, det vill säga att in- och utbetalningar matchas

7.2 Koncernkonto

Inom kommunkoncernen ska det finnas ett koncernkontosystem för samordning av betalningsflöden.

7.3 Likviditetsreserv

Med likviditetsreserv avses medel som kan användas för att säkra kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I likviditetsreserven räknas in obundna bankmedel, marknadsvärdet på placeringar som kan frigöras på tre bankdagar, outnyttjade kreditlöften och framtida positiva netto av kassaflöden.

Tillgången till likvida medel eller kreditlöften ska vara så stor att likviditetsreserven vid varje tidpunkt uppgår till ett värde som motsvarar kommunens finansieringsbehov de kommande 3 månaderna, dock lägst 50 mnkr vid varje givet tillfälle.

7.4 Överskottslikviditet

Med överskottslikviditet avses i detta sammanhang likvida medel som inte beräknas användas under innevarande planeringsperiod (3 års budget).

Uppkommer överskottslikviditet ska det i första hand användas för att säkra kommunens kortsiktiga betalningsförmåga och i andra hand för att förbättra räntenettet genom att minska räntebärande skulder.

Permanent överskottslikviditet, dvs. likvida medel där matchning mot specifika framtida utgifter saknas, ska efter beslut i kommunfullmäktige avsättas med särskilda föreskrifter¹³.

---

¹² Ekonomichefen fastställer villkoren för utlåningen i samråd med motsvarande funktion i övriga medlemskommuner.

¹³ För närvarande medel för pensionsåtaganden samt medel för avtal med trafikverket.

7.4.1 Förvaltning av överskottslikviditet

Placering av kommunens överskottslikviditet får ske i värdepapper utgivna av nedanstående institutioner och med angivna begränsningar av belopp:

Motpart	Bindningstid	Belopp
Svenska staten	Max 24 mån	Obegränsat
Svenska kommuner och landsting samt Kommuninvest i Sverige AB	Max 12mån	Max 10 mnkr per motpart
Av svenska banker helägda kreditmarknadsbolag och hypoteksinstitut med rating av lägst A/A-1	Max 12 mån	Max 20 mnkr per motpart
Svenska statens helägda bolag	Max 12 mån	Max 10 mnkr per motpart
Svenska företag	Max 12 mån	Max 5 mnkr per motpart
Utlåning till dotterbolag	Max 12 mån	Obegränsat

Den marknadsvägda genomsnittliga durationen (löptid) får högst uppgå till 18 månader. Vidare är inlåning i svenska banker, utländska banker med tillstånd för bankverksamhet i Sverige eller svenskt institut med Finansinspektionens tillstånd för inlåningsverksamhet tillåten till obegränsat belopp, med maximal bindningstid om 24 månader

7.5.2 Riktlinjer för placeringar

Vid placeringar av överskottslikviditet ska följande beaktas:

- Placeringar ska ske på affärsmässiga grunder.
- Med undantag av staten ska motparterna kontinuerligt utvärderas med avseende på kreditrisk.
- Förvärv och avyttring av värdepapper i svenska kronor ska ske genom bank eller värdepappersinstitut som står under Finansinspektionens tillsyn eller motsvarande tillsyn i annat land.
- För placeringar i svenska företag krävs ett kreditbetyg motsvarande A1/P1 respektive BBB-/Baa- (Standard & Poor's respektive Moody's kort- och långsiktiga kreditbetyg.
- Investering i värdepapper som inte är officiellt ratade är tillåtna i en väldiversifierad fond om dokumentation via till exempel bank eller fondbolag genom egen intern kreditanalys visar att förhållande i sak innebär en motsvarande rating. Vid placering i fond ska fondens innehav i allt väsentligt motsvara dessa riktlinjer.

8. Förvaltning av särskilt avsatta medel

8.1 Gemensamma bestämmelser (pensionsmedel och medel för trafikverksavtal)

8.1.1 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på bankräkning, depåkonto samt dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagens andelar enligt avsnitt 3 Likviditetsförvaltning.

8.1.2 Placeringsregler

Reglerna anger i vilka tillgångar och med vilka limiter medlen får placeras. Samtliga i riktlinjerna givna restriktioner hänför sig till tillgångarnas marknadsvärde, det vill säga deras värdering till vid varje tillfälle rådande pris-, kurs- och räntenivåer.

Medlen får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier
- Alternativa tillgångar
- Likvida medel i svenska kronor

8.1.3 Räntebärande värdepapper (räntefonder)

Portföljens medel, vad gäller räntebärande värdepapper, får placeras i:

- Värdepappersfonder registrerade hos Finansinspektionen eller motsvarande organ inom EU bestående av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fondens värde ska kunna följas kontinuerligt samt realisera med kort varsel samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredsställande med en genomsnittlig kreditvärdighet om lägst investment grade (BBB-).
- Direkt i räntebärande värdepapper (denominerade i SEK) som är offentligt utbudna och som löpande prissätts
- Återlån till Burlövs kommun

För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas i normalfall Standard & Poor's, Moody's eller annat erkänt ratinginstituts ratingklassificering. 100 % av de räntebärande tillgångarna får placeras i värdepapper utgivna eller garanterade av svenska staten. Utöver detta ska kommunen eftersträva en effektiv riskspridning, till exempel genom att placera i många olika emittenter och, där det är relevant, olika branscher. Investering i värdepapper som inte är officiellt ratade är tillåtna om dokumentation via till exempel bank eller fondbolag genom egen intern kreditanalys visar att förhållande i sak innebär en motsvarande rating som avses nedan i tabell.

Vid placering i räntebärande värdepapper noterade gäller nedanstående limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde:

Emittentkategori (S&P/Moody's)	Max andel, emittentkategori	Max andel, enskild emittent
Svenska staten, svenska kommuner och landsting	100 %	30 % ¹⁴
AA-/Aa3 (eller bättre)	80 %	25 %
BBB- (eller bättre)	50 %	5 %

Placering i utländska räntebärande värdepapper får endast göras via investering i värdepappersfond och ska i normalfallet valutasäkras.

Durationen på den totala ränteportföljen får fluktuera mellan noll och fem år.

¹⁴ Begränsningen gäller inte svenska staten och Kommuninvest.

8.1.4 Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier (aktiefonder)

Aktieplaceringar ska primärt ske i aktiefonder, men placeringar får även ske i aktierelaterade instrument som ETF:er¹⁵ och andra typer av instrument för att nå aktieexponering som inte står i strid med övriga begränsningar i dessa riktlinjer. Allmänt vedertagna principer för diversifiering inom och mellan olika aktiemarknader ska iaktas. Även riskspridning avseende förvaltare och förvaltningsstil bör eftersträvas.

Fondernas aktieplaceringar ska ske i börsnoterade svenska eller utländska aktier. Med börsnoterade aktier avses aktier som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet. Ett enskilt bolag får inte göra mer än 10 % av den svenska respektive utländska aktieportföljen.

8.1.5 Alternativa tillgångar

Med alternativa tillgångar avses till exempel hedgefonder, fastigheter och råvaror.

Syftet med alternativa tillgångar är dels att få exponering mot absolutavkastande strategier, dels för att skapa riskspridning i portföljen i syfte att minska den totala risken och höja den riskjusterade avkastningen. Kommunen ska, som en generell regel, eftersträva en god diversifiering genom att investera i flera olika marknader, strategier och förvaltare.

Inriktningen för de investeringar som görs är att de ska:

- uppvisa låg korrelation till traditionella aktieplaceringar
- ha en förväntad positiv avkastning och en historisk risknivå (mätt som volatilitet) som är lägre än aktiemarknaden

Investeringar i alternativa tillgångar ska, så långt är möjligt, ske i fonder för att minimera administrationen och de operativa riskerna.

Innehav noterad i annan valuta än SEK valutasäkras i normalfallet.

8.1.6 Avkastning

Utdelningar, återbäringar, reavinster eller motsvarande ska i normalfallet återinvesteras i fonderna. Omsättning i fonderna får göras i syfte att uppnå budgeterad avkastning från fonderna.

8.1.7 Beräkning av portföljvärde och limiter samt över- och underskridande av limiter

Vid beräkning av portföljens värde och av limiter, ska portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om marknadsvärde saknas får förvaltaren fastställa värdet.

Om extern förvaltare anlitas för flera tillgångsslag och med aktivt allokeringsuppdrag ska över- respektive underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget rapporteras till kommunen, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd. Om limit överskrids ska tillgångarna avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid särskild hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske. Ekonomichefen ska rapportera

---

¹⁵ Exchange Traded Fund (ETF) är en börshandlad fond som handlas direkt på börsen precis som en vanlig aktie. De handlas flera gånger om dagen och följer utvecklingen på en underliggande tillgång, t.ex. ett index.

över- respektive underskridande till kommunstyrelsens arbetsutskott, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd.

8.1.8 Extern förvaltare

Beslutar kommunstyrelsen att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller att:

1. förvaltaren ska ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ
2. sådant uppdrag ska grundas på skriftligt avtal och förvaltaren ska åta sig att följa denna policy i tillämpliga delar

8.1.9 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet. Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i 8.1.8 punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

8.1.10 Derivatinstrument

Derivatinstrument, till exempel terminer och optioner, får endast användas i värdepappersfonder samt i strukturerade produkter.

8.1.11 Belåning

Tillgångarna i portföljen får inte belånas annat än vad som följer normalt likvidschema.

8.1.12 Ansvarsfulla placeringar

Utöver avvägningen mellan avkastning och risk ska också ansvarsfulla aspekter beaktas i placeringsverksamheten. Härmed avses att placeringar inte ska ske i företag som kan förknippas med oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete, våld, narkotika, prostitution, eller kriminell verksamhet.

Därefter är utgångspunkten att prioritera fonder, som arbetar med aktiv påverkan utifrån socialt ansvarsfulla kriterier och långsiktig hållbarhet. Som grundregel ska hänsyn tas till principerna i FN:s Global Compact som innefattar:

- **Mänskliga rättigheter**
Företagen ska
  - stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande
  - försäkra att deras egna företag inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter
- **Arbetsrätt**
Företagen ska
  - upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar
  - eliminera alla former av tvångsarbete
  - avskaffa barnarbete
  - avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter
- **Miljö**
Företagen ska
  - stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker

- ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande
- uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik
- **Korruption**
Företagen ska
  - motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning

Vid indirekta placeringar i fonder ska eftersträvas att fonden har en placeringsinriktning som så långt som möjligt uppfyller de etiska krav som anges ovan. Eftersom fonder kan ha något annorlunda utformade etiska riktlinjer är det möjligt att placera i fonder som inte fullt ut uppfyller de krav som anges ovan. Vid placeringar i fonder ska vidare innehavets vikt bedömas utifrån ett väsentlighetskriterium där endast mindre avvikelser kan accepteras.

Fondförvaltarna ska utöver ovanstående sträva efter att följa följande riktlinjer för ansvarsfulla investeringar:

- PRI – *Principles for Responsible Investment*. PRI är ett internationellt nätverk av investerare, initierat av FN 2005, som arbetar tillsammans för att implementera ESG¹⁶-faktorer i investeringsprocesser och ägarpolicy enligt sex vägledande principer¹⁷.
- IIGCC – *The Institutional Investors Group on Climate Change*. IIGCC är ett internationellt nätverk med 90 institutionella investerare som arbetar tillsammans för att påverka lagstiftare på nationell- och internationell nivå och bolag för ett snabbare skifte till en ekonomi som inte är beroende av fossila bränslen.

8.1.13 Uppföljning och rapportering

Det övergripande syftet är att kontrollera att förvaltningen för särskilt avsatta medel (pensionsmedel och medel avsatta för finansiering av avtal med trafikverket) har skett i enlighet med principerna om god avkastning och betryggande säkerhet. Syftet är också att ge kommunen en sådan information om de placerade medlens avkastning och riskexponering, i relation till denna finansiella policy, att åtgärder kan vidtagas vid eventuella avvikelser.

Respektive kapitalförvaltare ska en gång per månad lämna en rapport till kommunens ekonomienhet. Rapporten ska vara kommunen tillhanda senast den 10:e i respektive månad och innehålla nedanstående uppgifter presenterade sedan uppdragets början, sedan årets början och för föregående månad:

- marknadsvärdet
- insatta respektive uttagna medel
- avkastning
- avkastning i förhållande till fastställt jämförelseindex
- förändringar av innehavet under månaden
- de förvaltade medlens tillgångsfördelning i detalj vid senaste månadsskiftet
- någon form av mått på risken i de olika aktieportföljerna
- genomsnittlig löptid och räntekänslighet för räntebärande värdepapper
- en skriftlig kommentar över utvecklingen samt en utblick över den närmaste framtiden (kvar-talsvis)

---

¹⁶ ESG, bolagsstyrning med miljö- och sociala kriterier

¹⁷ www.unpri.org

- eventuella avvikelser från placeringsreglerna i denna finansiella policy, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder
- eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten, händelsens orsak samt vidtagna åtgärder

Förvaltningsresultatet ska även utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de olika marknader på vilka placeringarna görs. För att utvärdera förvaltaren ska den vikt i respektive index som det tilldelade förvaltningsmandatet omfattar ligga till grund för utvärderingen.

Jämförelseindex vid förvaltningsutvärdering

Tillgångsslag	Index
Nominella räntebärande värdepapper	Handelsbanken All Bond
Svenska aktier	SIX Portfolio Return eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI All Countries (total return i SEK) eller motsvarande
Alternativa tillgångar	OMRX T-BILL +2 %

Om något av ovan nämnda index upphör att vara relevant för jämförelse av förvaltningen eller upphör att noteras ska annat index väljas.

8.2 Pensionsmedel

Detta avsnitt gäller för de medel kommunfullmäktige beslutat avsätta för pensionsförpliktelser inklusive avkastning för dessa medel. För närvarande täcker inte värdet av de placerade medlen fullt ut kommunens pensionsskuld som intjänats före 1998. Resterande del utgörs av så kallade återlån till kommunen och dessa återlån ingår i kommunens likvida medel eller används för att finansiera kommunens investeringar med mera.

8.2.1 Syfte och mål

Syftet med placeringsverksamheten är att ge en långsiktigt god avkastning. Målsättningen är att successivt öka konsolideringsgraden, dvs. kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensions-skuld (beräknad enligt praxis inom kommunsektorn). Detta innebär att medlen bör nå en real avkastning på 3 % sett över rullande femårsperioder.

Medlen ska vidare placeras med hänsyn till pensionsåtagandets art och löptid, så att framtida likviditetspåfrestningar kan minskas.

Förvaltad pensionskapitalet ska inte överstiga 120 % av den beräknade pensionsskulden. Om pensionskapitalets värde överstiger 120 % ska överskjutande del avyttras och tillföras kommunens likviditet, bland annat för att finansiera kommande investeringar, amortera på låneskulden alternativt minska upplåningsbehovet för investeringar. Reavinsten som redovisas under ett år kan eventuellt finansiera engångssatsningar, kostnaden får inte vara återkommande för efterföljande år. Avstämning sker årligen per den 31 december och övervärdet avyttras kommande halvår om övervärdet kvarstår.

8.2.2 Limit för tillgångsslag

Procenttalen i nedanstående tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde. Tabellen nedan visar "normalportföljen" samt tillåtna avvikelser.

Tillgångsslag	Min %	Normal %	Max %
Likvida medel	0	0	100
Räntor och alternativa tillgångar	0	0	100
<i>Varav:</i>			
<i>Räntebärande värdepapper</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>100</i>
<i>Alternativa tillgångar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>20</i>
Aktier	0	100	100
<i>Varav:</i>			
<i>Svenska aktier</i>	<i>0</i>	<i>80</i>	<i>100</i>
<i>Utländska aktier</i>	<i>0</i>	<i>20</i>	<i>30</i>

I normalläget ska kapitalet i sin helhet vara placerat i aktier/aktiefonder. Möjligheter ges, enligt ovan, för att placera max 30 % i utländska aktier, 20 procent i alternativa tillgångar samt 100 % i räntebärande värdepapper, svenska aktier och likvida medel.

8.3. Medel avsatta för finansiering av avtal med Trafikverket om utbyggnad av Södra stambanan

Detta avsnitt gäller för de medel som fullmäktige beslutat avsätta för finansiering av avtal med Trafikverket om utbyggnad av Södra stambanan enligt fullmäktiges beslut av den 18 augusti 2008, § 61, samt avkastningen från dessa medel.

8.3.1 Syfte och mål

Syftet med placeringsverksamheten är att förvalta de av kommunfullmäktige avsatta medlen för ändamålet så att den förändring¹⁸ som kan uppkomma finansieras genom avkastning av de placerade medlen. Detta innebär att medlen bör nå en real avkastning på cirka 2 % sett över rullande femårsperioder. Inriktningen är även att skydda det placerade kapitalet i det fall ett kraftigt kursfall skulle uppstå för aktieplaceringar. Förvaltningen ska upphöra då bidraget till Trafikverket bedöms komma att utbetalas.

¹⁸ Indexeringsregel som finns i avtalet mellan Burlövs kommun och Trafikverket.

8.3.2 Limit för tillgångsslag

Procenttalen i nedanstående tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde. Tabellen nedan visar "normalportföljen" samt tillåtna avvikelser.

	Min %	Normal %	Max %
Likvida medel	0	0	100
Räntor och alternativa tillgångar	50	70	100
<i>Varav:</i>			
<i>Räntebärande värdepapper</i>	<i>50</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
<i>Alternativa tillgångar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>20</i>
Aktier	0	30	50
<i>Varav:</i>			
<i>Svenska aktier</i>	<i>0</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
<i>Utländska aktier</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>20</i>

Kommunstyrelsen beslutar om fördelningen inom ovanstående ramar. Vid plötsliga, oväntade marknadshändelser kan ekonomichefen, efter samråd med kommunstyrelsens ordförande, besluta om avvikelser från fastställda limiter.

Med svensk aktiefond avses fond med inriktning på aktier i företag med hemvist i Sverige eller aktier som är noterade på svensk marknadsplats. En mindre del, max 20 %, kan placeras i utländska aktier.

9. Förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder

Burlövs kommun åtar sig inte förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder som understiger ett värde av 20 prisbasbelopp.

Syftet med stiftelseförvaltning är att skapa underlag för årlig utdelning samtidigt som kapitalet reellt bevaras långsiktigt. Kommunstyrelsen alternativt ansvarig nämnd ska, med beaktande av föreskrifter i donationsurkunder och stadgar, besluta om särskilda placeringsriktlinjer för förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder.

Vid förvaltning av annan organisations medel, till exempel stiftelse, ska skriftliga avtal om förvaltningen upprättas under förutsättningar att den överstiger 20 prisbasbelopp. Avtal ska godkännas av kommunstyrelsen.

Appendix – Definitioner av vanligt förekommande termer

Term	Definition
Allokering	Fördelning av tillgångsslag i portföljen
Benchmark	Jämförelseindex
Bolag	Aktiebolag som har utgett noterade aktier handlade på publik marknadsplats
Derivatinstrument	Derivat är kontrakt vars värde bestäms utgående från värdet på en underliggande vara, t.ex. börsindex. Med hjälp av derivat kan man minska de risker som är förenade med förändringar i placeringsobjektets värde, uppnå önskad exponering eller eftersträva tilläggsavkastning. Exempel på vanliga derivat är köp- och säljoptioner i aktier samt ränteterminer. Exempel på hur derivat kan användas som ett riskhanteringsinstrument är om investeraren tror att börsen ska falla men inte vill sälja. Innehavet kan då försäkras genom att köpa en säljoption vilken ger rätten, men inte skyldigheten, att sälja.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj
Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en s.k. nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Emittent	Utgivare och garant av finansiella instrument
ETF	Exchange Traded Fund (ETF) är en börshandlad fond. En ETF ger exempelvis exponering mot ett index som OMX, men handlas som en aktie mot courtage och har högre likviditet än en aktiefond.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i % av den totala portföljen, som förändras pga. förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Handelsbanken All Bond Index	Handelsbanken Sweden All Bond Tradable Index är ett marknadsviktat index vars syfte är att spegla den svenska marknaden för säkerställda bostadsobligationer samt obligationer emitterade av stat och kommun, med benchmarkstatus.
Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde och utveckling
Kreditrisk	Risk för att utställaren av ett finansiellt instrument, t.ex. obligation, inte kan infria löftet om återbetalning av lånet
Likvida medel	Medel på bankräkning o.dyl. som kan omsättas med kort varsel.
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.

Term	Definition												
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument												
Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper förfaller till betalning												
Marknadsränta	Marknadspriset på kapital som sätts av marknadens aktörer												
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå												
MSCI AC index	Morgan Stanleys breda världsindex för globala aktier inklusive tillväxtmarknader												
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år												
OMRX T-Bill	Nasdaq OMX värdeviktade index bestående av svenska statsskuldsväxlar												
Rating	Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt												
Ratingkategorier	<p>Ratinginstituten Standard & Poor's (S&P's) och Moody's Investors Service (Moody's) klassificering av långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ratinginstitut</th> <th>Mycket hög kreditvärdighet</th> <th>Hög kreditvärdighet</th> <th>Spekulativ kreditvärdighet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>S&P's</td> <td>AAA-AA</td> <td>A-BBB</td> <td>BB-B</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>Aaaa-Aa</td> <td>A-Baa</td> <td>Ba-B</td> </tr> </tbody> </table> <p>S&P's kreditvärdighetsbedömningar av svenska företagscertifikat och kommuncertifikat baserar sig på en inhemsk ratingskala som sträcker sig från K-1 till K-5. En emittent av penningmarknadsinstrument som hänförs till kategori K-1 bedöms ha en mycket god kapacitet att möta aktuella betalningsförpliktelser, medan en emittent som placerats i kategori K-5 är, eller förväntas bli, ur stånd att i tid möta aktuella betalningsförpliktelser.</p>	Ratinginstitut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet	S&P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B	Moody's	Aaaa-Aa	A-Baa	Ba-B
Ratinginstitut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet										
S&P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B										
Moody's	Aaaa-Aa	A-Baa	Ba-B										

Dokumenttyp

Riktlinjer

Dokumentnamn

Riktlinjer för medelsförvaltning i Burlövs kommun – "Finanspolicy"

Beslutsorgan

Kommunfullmäktige

Antagen

2019-09-16, § 60

Diarienummer

KS/2018:71-046

Beslutad med stöd av

11 kap. 3-4 §§ kommunallagen (2017:725)

Kungjord

2019-09-24

Ikraftträdande

2019-09-16

Historik

Ersätter föreskrifter för medelsförvaltningen i Burlövs kommun (BKFS 2011:7) antagna av kommunfullmäktige 2011-09-19, § 97 (KS/2011:158-040)

Dokumentansvarig Förvaltning Ekonomichef
Kommunledningsförvaltningen